

PÖÖRDUMINE

Eesti Vabariigi Riigikogu Sotsiaalkomisjon

Avalikkus

Eesti Omastehoolduse Foorumi „**Omastehooldus Eesti hoolekandesüsteemis**“ pöördumine Paides, 13. oktoobril, 2011.a. Omastehoolduse all mõeldakse kroonilise haige, puudega inimese sh lapse ja eaka lähedase kodus abistamist. Omastehooldus võib olla lühiajaline ja ajutine, kuid on sageli just ööpäevaringne järelevalve ja hooldus oma lähedasele. Omastehoolduse eesmärgiks on kindlustada lähedasele vajalikud hoolekandeteenused harjumuspärasel keskkonnas ja elamise oma kodus, samas on see ka ühiskonnale märkimisväärne majanduslik panus pere poolt, kes oma lähedasega ise toime tuleb. Ametlik statistika kajastab kohalike omavalitsuste poolt määratud ja vormistatud hooldajaid (14 000), tegelikku omaste ja lähedaste inimeste hooldajate arvu ei tea keegi. Arvatakse, et praktilise omastehooldusega tegeleb oma igapäevaelus kuni 20% elanikest. Omastehooldust käsitletakse Eestis täna lähedast hooldavate pereliikmete hea tahte avalduse ja vabatahtliku tööna, kuid see pole õige ja ei vasta kaasaja nõuetele ning pöördumises soovitakse, et väärtustataks omastehooldust ja tunnustataks, et Eesti ühiskond ei saa hakkama ilma omastehooldajateta.

Selleks tuleb:

1. Välja töötada omastehoolduse strateegia, et kujuneks ühene arusaam ja eesmärgid omastehooldaja pere igapäevaeluga toimetulemisest ja just neile iseloomulikest ja vajalikest toetustest ning teenustest
2. Seadustada omastehoolduse ja omastehooldaja mõiste Eesti hoolekandes
3. Arendada peresõbralikku tööjõupoliitikat, mis annaks võimaluse ka lähedase eest hoolitsemiseks
4. Toetada kohalike omavalitsuste võimekust omastehooldajatele suunatud teenuste arendamiseks ja toetuste suurendamiseks; luua omastehoolduse asjatundja, kogemusnõustaja, ametikoht
5. Kehtestada mittetöötavale äärmusliku hoolduskoormusega omastehooldajale vähemalt miinimumpalk, kusjuures iga hooldusaasta on võrdne ühe pensioniõigusliku aastaga
6. Eraldada riigieelarvest raha omastehooldajate sihipäraseks koolituseks sotsiaalhooldaja miinimumõppekava ulatuses ning täiendkoolituseks ülikoolide juures
7. Töötada välja ja seadustada asendushoolduse programm omastehooldajale puhkuse andmiseks, sealhulgas taastumine ja ravivõimalused
8. Toetada omastehoolduse olukorra kaardistamist läbi uurimuste ja nende tulemuste aluseks võtmist omastehooldajate peredele uuendusliku hoolekandelaadse mudeli välja töötamisel

Käesolev pöördumine on läbi arutatud üle- eestilisel omastehoolduse foorumil, kus osales üle 200 omastehoolduse arengust huvitatud inimese ja täiendatud mitmete Eesti perede heaolu eest seisvate vabatahtlike ühenduste ja organisatsioonide esindajate ettepanekutega.